

Відкритість судової системи – ключ до діалогу з суспільством

Оксана Кобрин,

партнерка ЮК MORIS

Рівень діалогу = рівень довіри

Відновлення довіри до судів було б можливе, якби вона існувала раніше. Очевидно, її потрібно завойовувати.

Встановлення довіри до суду неможливе в умовах тотальної недовіри до влади загалом.

У вересні цього року дослідження, здійснене компанією «Active Group», виявило, що більшість українців не довіряють учасникам української судової системи – прокурорам, адвокатам, суддям.

При цьому, **74,9%** українців за останні 2 роки особисто не стикалися з українською судовою системою з тих чи інших питань.

76,2% українців за останні 2 роки не стикалися з несправедливими рішеннями української судової системи.

Дослідження показує запит на можливість більш широкого залучення громадян до судового процесу – як під час призначення суддів, так і до розгляду складних справ – понад **66%** українців вважають, що суд присяжних є більш справедливим, ніж звичайний суд. З тим, що право формувати суди мають отримати представники громадськості, погоджуються **25,7%** респондентів. Надати таке право професійним організаціям адвокатів, юристів і правознавців пропонують **38,5%**, а за те, що суддів мають обирати самі громадяни висловились **30,6%**.

Поступ у відкритості судової системи

2006 рік – запуск реєстру судових рішень ► вільний допуск до усіх судових рішень, персональна відповідальність суддів за невнесення судових рішень до реєстру;

2010 рік – запровадження авторозподілу справ ► усунення ручного управління справами в судах;

2011 рік – призначення на посаду судді за конкурсом ► допуск до професії судді за професійними ознаками;

2010 рік, 2015 рік – обов'язкове декларування та оприлюднення декларацій суддів ► інформування про доходи та майно суддів та їх сімей;

2014 рік – обрання на адміністративні посади зборами суддів ► руйнування вертикальної системи управління судами;

2016 рік – додаткові процесуальні гарантії гласності судового процесу ► можливість вільної фото- аудіо- та відеозйомки судового процесу;

2016 рік – допуск громадськості до процесу відбору та оцінювання суддів ► можливість врахування суспільної думки;

2020-21 роки – формування єдиної судової системи інформаційно-телекомунікаційної системи ► оперативне інформування учасників процесу про всі процесуальні дії, можливість подачі документів та участі в засіданнях в онлайн режимі.

**Судова реформа –
це зміна правил,
а не людей**

Суддя не може робити публічних заяв, коментувати в засобах масової інформації справи, які перебувають у провадженні суду, та піддавати сумніву судові рішення, що набрали законної сили. Суддя не має права розголошувати інформацію, що стала йому відома у зв'язку з розглядом справи.

Стаття 12 Кодексу суддівської етики

Кроки до покращення діалогу судової влади та суспільства:

- Підвищення правової культури та розуміння суспільством ролі та завдань суду;
- Надання Верховному суду права законодавчої ініціативи;
- Висвітлення судових процесів журналістами з юриспруденції;
- Залучення громадськості до процесу відбору суддів;
- Допуск до суддівської професії людей з досвідом адвокатської або іншої практичної діяльності.

Необхідність діалогу з суспільством – це питання не тільки цінностей, а прагматичного підходу до збереження у довгостроковій перспективі ролі та значення суду.

